

รายงานการประชุมชี้แจงแนวทางการเฝ้าระวังพฤติกรรมสุขภาพ ความรอบรู้
และปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อสุขภาพวัยทำงาน

วันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๔.๐๐ น.

ณ ห้องประชุมสำนักทันตสาธารณสุข อาคาร ๕ ชั้น ๓ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
และผ่านระบบ Video Conference ด้วยโปรแกรม Cisco WebEx

ผู้เข้าประชุม

๑. นายชลพันธ์	ปิยถาวรอนันต์	ผู้อำนวยการกองอนามัยวัยทำงาน	ประธาน
๒. นางนนทินี	ตั้งเจริญดี	หัวหน้ากลุ่มพัฒนาทันตสุขภาพวัยรุ่นและปัจจัยเสี่ยง	ผู้เข้าร่วมประชุม
๓. นางสาวธัญชนก	บุรีศรี	ทันตแพทย์ชำนาญการพิเศษ	ผู้เข้าร่วมประชุม
๔. นางสาวเบญญาภา	ธูปพุดชา	นักวิชาการสาธารณสุข	ผู้เข้าร่วมประชุม
๕. นางสาวนันทมนัส	แย้มบุตร	ทันตแพทย์ชำนาญการพิเศษ	เลขานุการ
๖. นางสาวอริศรา	พัตตาสิงห์	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ	ผู้ช่วยเลขานุการ

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๐๐ น.

วาระที่ ๑ เรื่องประธานแจ้งที่ประชุมทราบ

วัตถุประสงค์และเป้าหมายการดำเนินงานเฝ้าระวังพฤติกรรมสุขภาพกลุ่มวัยทำงาน

ในการประชุมชี้แจงแนวทางการเฝ้าระวังพฤติกรรมสุขภาพ ความรอบรู้ และปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อสุขภาพวัยทำงาน ประกอบด้วย ๖ วัตถุประสงค์หลัก ดังนี้

๑. รายงานผลการดำเนินงานเฝ้าระวังพฤติกรรมสุขภาพ ความรอบรู้ และปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อสุขภาพวัยทำงาน ปี ๒๕๖๖
๒. ชี้แจงแนวทางการดำเนินงานเฝ้าระวังพฤติกรรมสุขภาพ ความรอบรู้ และปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อสุขภาพวัยทำงาน ปีงบประมาณ ๒๕๖๗
๓. ชี้แจงแบบสำรวจพฤติกรรมสุขภาพ ความรอบรู้ และปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อสุขภาพวัยทำงาน ผ่าน application H4U plus
๔. การติดตามผลการสำรวจพฤติกรรมสุขภาพ ความรอบรู้ และปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อสุขภาพวัยทำงานด้วยตนเอง และผ่านระบบ Data Dental Health Dashboard สำนักทันตสาธารณสุข
๕. การสมัครระบบ ICT Portal เพื่อรับสิทธิการเข้าถึงข้อมูล

รายงานการประชุมชี้แจงแนวทางการเฝ้าระวังพฤติกรรมสุขภาพ ความรอบรู้ และปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อสุขภาพวัยทำงาน

๖. การดำเนินงานเฝ้าระวังพฤติกรรมสุขภาพ ความรอบรู้ และปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อสุขภาพวัยทำงาน ในหน่วยบริการที่มีการถ่ายโอนอำนาจไปยังองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

มติที่ประชุม รับทราบ

วาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม

-

วาระที่ ๓ เรื่องเสนอที่ประชุมทราบ

๓.๑ ผลการดำเนินงานเฝ้าระวังพฤติกรรมสุขภาพ ความรอบรู้ และปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อสุขภาพวัยทำงาน ปี ๒๕๖๖

การสำรวจพฤติกรรมสุขภาพ ความรอบรู้ และปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อสุขภาพวัยทำงาน ในปี ๒๕๖๖ ผ่าน Application H4U plus มีข้อมูลนำเข้าถึง ๓๙๔,๓๕๙ คน เป็นวัยทำงานตั้งแต่อายุ ๑๕ - ๕๙ ปี ทั้งในชุมชนและสถานประกอบการ สำหรับร้อยละของวัยทำงานอายุ ๒๕ - ๕๙ มีการเตรียมการเพื่อยามสูงอายุด้านสุขภาพ คือการมีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ทั้ง ๔ ด้านคือ การกินผัก ๕ ทัพพีตั้งแต่ ๔ วันขึ้นไปต่อสัปดาห์ การมีกิจกรรมทางกายมากกว่า ๑๕๐ นาทีต่อสัปดาห์ การนอนหลับ ๗ - ๙ ชั่วโมง ตั้งแต่ ๓ วันขึ้นไปต่อสัปดาห์ และการแปรงฟันก่อนนอนด้วยยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ทุกวัน นานอย่างน้อย ๒ นาที อยู่ที่ร้อยละ ๔๐.๔๕ จากค่าเป้าหมายร้อยละ ๔๖

โดยข้อมูลพฤติกรรมสุขภาพ ความรอบรู้ และปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อสุขภาพวัยทำงาน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพได้ ๓ ระดับ ดังนี้

๑. ระดับนโยบาย

- นำไปกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์การพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ
- นำข้อมูลเพื่อร้องบอกแก่สังคมในระดับประเทศผ่านสื่อต่าง ๆ

๒. ระดับปฏิบัติ

- ใช้ในการวางแผนการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
- ใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานสาธารณสุข
- วางระบบ รูปแบบ และเครือข่ายเฝ้าระวังพฤติกรรมสุขภาพในระดับพื้นที่

๓. ระดับสังคม

- สังคม ชุมชน ประชาชน ทราบข้อมูลพฤติกรรมของประชาชน เพื่อนำไปสู่การร้องบอกแก่สังคมให้ตระหนักถึงพฤติกรรมที่ถูกต้อง
- ประชาชนจะได้รับการดูแลติดตามพฤติกรรมสุขภาพอย่างต่อเนื่อง

รายงานการประชุมชี้แจงแนวทางการเฝ้าระวังพฤติกรรมสุขภาพ ความรอบรู้ และปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อสุขภาพวัยทำงาน

มติที่ประชุม รับทราบ

๓.๒ **ชี้แจงแนวทางการดำเนินงานเฝ้าระวังพฤติกรรมสุขภาพ ความรอบรู้ และปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อสุขภาพวัยทำงาน ปีงบประมาณ ๒๕๖๗**

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๗ สำนักทันตสาธารณสุขได้จัดทำแนวทางการดำเนินงานเฝ้าระวังพฤติกรรมสุขภาพ ความรอบรู้ และปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อสุขภาพวัยทำงาน ผ่าน Application H4U plus ซึ่งยังคงประกอบด้วยแบบประเมินสำหรับวัยทำงานในชุมชน และในสถานประกอบการเช่นเดิม กำหนดช่วงเวลา ดังนี้

- ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ ประชุมคณะทำงานเฝ้าระวัง ข้อมูล สารสนเทศคลังสื่อดิจิทัลวัยทำงาน
- ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ ชี้แจงแนวทางการสำรวจพฤติกรรมสุขภาพ ความรอบรู้ และปัจจัยแวดล้อมที่

ส่งผลต่อสุขภาพวัยทำงาน ปีงบประมาณ ๒๕๖๗

- มกราคม - มิถุนายน ๒๕๖๗ สำรวจข้อมูลในพื้นที่ โดยคำนวณกลุ่มเป้าหมาย ร้อยละ ๑ ของฐานข้อมูลประชากรในระบบ HDC (Type ๑ และ Type ๓)

- กรกฎาคม ๒๕๖๗ รวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ผลการสำรวจ

- สิงหาคม ๒๕๖๗ รายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมสุขภาพ ความรอบรู้ และปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อสุขภาพวัยทำงาน และคืนข้อมูลโดยแบ่งเป็น ๒ ส่วน คือระดับพื้นที่ เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนการจัดทำโครงการ และระดับส่วนกลาง เพื่อนำไปใช้ในการวางยุทธศาสตร์งานส่งเสริมสุขภาพ

สำหรับค่าเป้าหมายในการสำรวจข้อมูลพฤติกรรมสุขภาพ ความรอบรู้ และปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อสุขภาพวัยทำงานอยู่ที่ ๒๘๐,๔๒๗ คน โดยอ้างอิงจากฐานข้อมูล HDC ณ วันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๖ (ร้อยละ ๑ ของประชากรอายุ ๑๕ - ๕๙ ปี Type ๑ และ Type ๓)

ในส่วนของค่าเป้าหมายตัวชี้วัด ร้อยละของประชากร อายุ ๒๕ - ๕๙ ปี ที่มีการเตรียมการเพื่อยามสูงอายุ ด้านสุขภาพ ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ รอบ ๕ เดือนแรก อยู่ที่ร้อยละ ๔๐ และรอบ ๕ เดือนหลังอยู่ที่ ร้อยละ ๔๗

มติที่ประชุม รับทราบ

๓.๓ **ชี้แจงแบบสำรวจพฤติกรรมสุขภาพ ความรอบรู้ และปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อสุขภาพวัยทำงาน ผ่าน application H4U plus**

จากการประชุมคณะทำงานพัฒนาระบบเฝ้าระวัง ข้อมูล สารสนเทศ คลังสื่อดิจิทัลวัยทำงาน ครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ ได้มีการปรับปรุงข้อคำถาม ดังนี้

หมวดการบริโภค

- ข้อที่ ๑ ใน ๑ สัปดาห์ ทานทานอาหารกลุ่มผักและผลไม้ รวมกันได้วันละ ๕ ส่วน บ่อยเพียงใด

- ข้อที่ ๓ ใน ๑ สัปดาห์ ท่านดื่มเครื่องดื่มรสหวานต่างๆ เช่น น้ำหวาน น้ำปั่น น้ำอัดลม น้ำผลไม้ นมเย็น ชาเย็น ชานมไข่มุก กาแฟเย็น เครื่องดื่มสำเร็จรูป นมเปรี้ยว โยเกิร์ตปรุงแต่งรสต่างๆ นมปรุงแต่งรสต่างๆ มิลค์เชค ไมโล โอวัลติน รวมทั้งเครื่องดื่มสำเร็จรูปรสหวานอื่น ๆ บ่อยแค่ไหน

โดยหากเลือกคำตอบ ดังนี้ ต้องตอบคำถามข้อ ๓.๑

๑. ดื่มทุกวัน   ๒. ดื่ม ๔-๖ วัน/สัปดาห์   ๓. ดื่ม ๑-๓ วัน/สัปดาห์

ข้อที่ ๓.๑ หากดื่มเครื่องดื่มแบบชงแก้วต่อแก้ว ท่านสั่งความหวานระดับใด

๑. หวานปกติ (๑๐๐%)   ๒. หวานน้อย (๕๐%)
๓. หวานน้อยมาก (๒๕%)   ๔. ไม่หวานเลย (๐%)

หมวดการวางแผนครอบครัว

ข้อ ๑๔.๑ เมื่อต้องมีเพศสัมพันธ์ท่านเลือกใช้วิธีการคุมกำเนิดอย่างไรอย่างหนึ่งเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ สำหรับผู้ที่เลือกคำตอบ ไม่ได้ป้องกันการตั้งครรภ์ ตอบคำถาม ข้อ ๑๔.๒

ข้อที่ ๑๔.๒ ท่านไม่ได้ป้องกันการตั้งครรภ์เนื่องจาก

๑. มีการวางแผนครอบครัว/ต้องการมีบุตร   ๒. ตนเอง/คู่ ทำหมันแล้ว
๓. มีการคุมกำเนิดด้วยวิธีการกิน/ฉีด/ฝัง   ๔. เป็นเพศทางเลือก (LGBTQ+)
๕. มีการผ่าตัดมดลูก/รังไข่ออก   ๖. อายุมาก/ไม่ช่วยเจริญพันธุ์
๗. อื่นๆ ระบุ .....

ข้อเสนอแนะจากที่ประชุม

๑. เสนอให้ปรับคำในตัวเลือกที่ ๖ ข้อ ๑๔.๒ จากอายุมาก/ไม่ช่วยเจริญพันธุ์ เป็นอายุมาก/ไม่ช่วยเจริญพันธุ์/ภาวะหมดประจำเดือน

มติที่ประชุม มอบหมายทีมเลขานุการปรับข้อความตามที่ได้รับผิดชอบงานในพื้นที่เสนอ

๓.๔ การติดตามผลการสำรวจพฤติกรรมสุขภาพ ความรอบรู้ และปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อสุขภาพวัยทำงานด้วยตนเอง และผ่านระบบ Data Dental Health Dashboard สำนักทันตสาธารณสุข

การติดตามผลการสำรวจพฤติกรรมสุขภาพ ความรอบรู้ และปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อสุขภาพวัยทำงานสามารถติดตามได้จาก 3 platform ดังนี้

- DOH Dashboard ใช้ในการติดตามผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ (การกินผัก, การออกกำลังกาย, การนอนหลับ, การแปรงฟันก่อนนอน) ซึ่งเป็นการแสดงผลภาพรวมในรูปแบบ Dashboard โดยในระบบประกอบด้วยข้อมูลพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ และข้อมูลแยกรายพฤติกรรมทั้ง ๔ ด้าน ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕

รายงานการประชุมชี้แจงแนวทางการเฝ้าระวังพฤติกรรมสุขภาพ ความรอบรู้ และปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อสุขภาพวัยทำงาน

- Data Dental Health ใช้ในการติดตามการสำรวจข้อมูล และผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ (การกินผัก, การออกกำลังกาย, การนอนหลับ, การแปรงฟันก่อนนอน) ซึ่งเป็นการแสดงผลภาพรวมในรูปแบบ Dashboard โดยข้อมูลในระบบเป็นข้อมูลทั้งหมดที่สำรวจได้ โดยไม่ผ่านการคัดกรอง ประกอบด้วยข้อมูลพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ และข้อมูลแยกรายพฤติกรรมทั้ง ๔ ด้าน รายละเอียดสุขภาพ สามารถติดตามได้ ทุกวันที่ ๑ และ ๑๖ ของเดือน

- ICT PORTAL ใช้ในการติดตามการสำรวจข้อมูลพฤติกรรมสุขภาพ ความรอบรู้ และปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพวัยทำงาน ในรูปแบบ Primary Data โดยผู้มีสิทธิเข้าถึงข้อมูล (ศอ. สสจ. และสสอ.) สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ตลอดเวลา และต้องทำการแปลงไฟล์จากสกุล csv. เป็น Excel ก่อนใช้ข้อมูลทุกครั้ง

มติที่ประชุม ทราบ

๓.๕ การสมัครระบบ ICT Portal เพื่อรับสิทธิการเข้าถึงข้อมูล

ICT PORTAL เป็นระบบลงทะเบียนเพื่อการเข้าถึงข้อมูลและใช้ระบบงานที่สำคัญของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งผู้รับผิดชอบงานจะได้รับการกำหนดสิทธิการเข้าถึงข้อมูลโดยผู้ดูแลระบบตามความจำเป็น สำหรับผู้รับผิดชอบงานส่งเสริมสุขภาพวัยทำงาน สามารถเข้าถึงข้อมูลพฤติกรรมสุขภาพ ความรอบรู้ และปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพวัยทำงาน ทั้งในชุมชน และสถานประกอบการ กำหนดผู้เข้าถึงข้อมูลในส่วนงานต่าง ๆ ได้แก่ ศูนย์อนามัย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ และกองสาธารณสุขในองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ที่รับการถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล) แห่งละ ๑ คน

การสมัครเข้ารับสิทธิการเข้าถึงข้อมูล ระบบ ICT PORTAL สามารถทำตามขั้นตอนได้ ดังนี้

๑. เข้าใช้งานผ่านระบบ Google Chrome ค้นหาคำว่า “ICT PORTAL” เลือก ICT PORTAL (<https://ictportal.moph.go.th>)

๒. กดเลือก “REGISTER” และกรอกข้อมูลการลงทะเบียนให้ครบถ้วน เมื่อลงทะเบียนเรียบร้อยแล้ว ระบบจะส่ง e-mail ไปตาม e-mail address ที่ลงทะเบียนไว้

๓. เมื่อลงทะเบียนเรียบร้อยแล้ว ผู้สมัครต้องกรอกข้อมูลลงใน Google form เพื่อให้ทางผู้ดูแลระบบ กำหนดสิทธิการเข้าถึงข้อมูล โดยจะกำหนดสิทธิวันจันทร์และวันพฤหัสบดีของทุกสัปดาห์

มติที่ประชุม ทราบ

วาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

การดำเนินงานเฝ้าระวังพฤติกรรมสุขภาพ ความรอบรู้ และปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อสุขภาพวัยทำงานในหน่วยบริการที่มีการถ่ายโอนอำนาจไปยังอปท.

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๖ มีรพ.สต.ถ่ายโอนไปสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวนมาก ส่งผลให้การดำเนินงานในพื้นที่เป็นไปได้ยากขึ้น และได้รับความร่วมมือในการดำเนินงานน้อยลง สำนักทันตสาธารณสุขจึงมีแนวทางในการจัดทำหนังสือขอความร่วมมือสำรวจพฤติกรรมสุขภาพ ความรอบรู้ และปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อวัยทำงานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ศูนย์อนามัย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดที่รับการถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ๖๓ จังหวัด โดยแนบหลักการ/เหตุผลในการสำรวจพฤติกรรมสุขภาพ ความรอบรู้ และปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อสุขภาพวัยทำงาน และแนวทางการนำข้อมูลพฤติกรรมสุขภาพ ความรอบรู้ และปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อสุขภาพวัยทำงานไปใช้ประโยชน์ เพื่อให้เห็นความสำคัญ มีความเข้าใจ และเห็นถึงประโยชน์ของข้อมูล

ข้อเสนอแนะจากที่ประชุม

๑. หากกรมอนามัยส่งหนังสือขอความร่วมมือสำรวจพฤติกรรมสุขภาพ ความรอบรู้ และปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อวัยทำงานถึงองค์การบริหารส่วนจังหวัดแล้ว ให้ส่งสำเนาให้กับศูนย์อนามัย และสสจ. เพื่อใช้ในการติดตาม และขอความร่วมมือในการดำเนินงาน

๒. เสนอให้กรมอนามัย ประสานผู้รับผิดชอบงานส่งเสริมสุขภาพวัยทำงานกับทางองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยไม่ผ่านสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ

๓. เสนอให้มีการทำบันทึกลงนามข้อตกลงร่วมกันระหว่างองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและกรมอนามัย เพื่อให้มีผู้รับผิดชอบงานที่ชัดเจน ประสานงาน และดำเนินงานร่วมกันในพื้นที่ได้

๔. เสนอให้เชื่อมโยงการสำรวจพฤติกรรมสุขภาพ ความรอบรู้ และปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อวัยทำงานกับการคัดกรองสุขภาพวัยทำงาน ซึ่งเป็นภารกิจของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่อยู่แล้วจะช่วยลดการทำงานที่ซ้ำซ้อนลง

มติที่ประชุม

๑. มอบหมายทีมเลขานุการประสานกองอนามัยวัยทำงาน จัดทำหนังสือขอความร่วมมือสำรวจพฤติกรรมสุขภาพ ความรอบรู้ และปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อวัยทำงาน เพื่อขอสำเนาให้กับศูนย์อนามัย และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

๒. ประธานรับข้อเสนอแนะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานร่วมกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลที่มีการถ่ายโอนภารกิจไปยังองค์การบริหารส่วนจังหวัด หากมีความคืบหน้าจะแจ้งให้ทางพื้นที่ทราบอีกครั้ง

วาระที่ ๕ เรื่องอื่น ๆ

-

ปิดการประชุมเวลา ๑๔.๐๐ น.

ลงชื่อ.....ผู้จัดรายการประชุม

(นางสาวอริศรา พัตตาสิงห์)

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจรายการประชุม

(นางสาวนันท์มนัส แยมบุตร)